

Elspeth Cooper

Het lied van de aarde

1 VEROORDEELD

De magie dreigde weer los te breken. Haar muziek tokkelde langs Gairs zenuwen alsof het harpsnaren waren, een belofte van macht die door zijn vingers tintelde. Hij hoefde haar alleen maar toe te laten – als hij durfde. Hij drukte zijn gezicht tegen zijn knieën en bad.

‘Wees gegroet, Heilige Moeder, vol van genade, licht en leven van de ganse wereld. Zalig zijn de zachtmoedigen van geest, want in U zullen ze kracht vinden. Zalig zijn de barmhartigen, want in U zullen ze gerechtigheid vinden. Zalig zijn de verdoodden, want in U zullen ze verlossing vinden. Amen.’

Regel voor regel, vers voor vers, rolde de devotie over zijn gebarsten lippen. Zijn vingers zochten naar de vertrouwde vormen van de rozenkrans om de tel bij te houden, maar hij wist al lang niet meer waar hij was. Toen de woorden weigerden te komen, klemde hij zijn knieën strakker tegen zijn borst en begon opnieuw.

‘Ik ben verdwaald op een plek van duisternis o Moeder ik ben van uw pad gedwaald wijs me de weg weer...’

Nog steeds fluisterde de muziek in zijn oren, door niets overstemd – niet door gebeden, niet door afsmekingen, zelfs niet door de paar hymnes die hem nog bijstonden. Ze was overal... in de roestige metalen wanden van zijn cel, in het stinkende zweet op zijn huid, in de kleuren die hij in het donker zag. Met elke ademtocht zong de muziek een fractie luider.

Het beieren van zilveren klokken verscheurde de lucht. Gair deed zijn ogen open. Ze werden verschroeid door wit licht, zo fel en schitterend dat hij zijn handen voor zijn gezicht moest slaan. Door zijn vingers zag hij twee figuren, badend in een lichtend waas. Engelen. Heilige Moeder, engelen die gestuurd waren om hem naar huis te brengen.

‘... geef me uw zegen en laat me tot u komen geef me verlossing van al mijn zonden...’

Nog steeds op zijn knieën wachtte Gair op de zegening. De rug van een hand striemde tegen zijn gezicht en sloeg hem tegen de grond.

‘Laat je psalmen maar zitten, hellejong!’

De woorden werden gevolgd door een tweede klap, zodat zijn hoofd met een smak tegen de ijzeren wandplaten sloeg. Pijn vlamde door zijn slaap en de muziek viel huiverend stil.

‘Rustig maar. Hij kan je hier niets doen.’

Inderdaad. Hij had al zijn vermogens verloren. De magie was te wild, te grillig om iemand lang toe te behoren. Er waren geen ijzeren wanden voor nodig om hem machteloos te maken. Onmachtig op de vloer liggend greep Gair naar zijn bonkende hoofd. *Zalig zijn de verdoodden...*

Laarzen met rinkelende zilveren sporen verschenen voor zijn ogen. Geen klokken. Geen gewaden van licht, enkel de wollen overmantels van de gerechtsdienaren van de provoost. Ijzeren boeien klikten om Gairs polsen en de gerechtsdienaren hesen hem aan de kettingen overeind. De cel begon te draaien en hij viel weer op zijn knieën.

Een van de gerechtsdienaren schopte Gair vloekend tegen zijn achterste. De tweede klakte met zijn tong.

‘Het is een zonde om Haar naam ijdel te gebruiken, dat weet je toch.’

‘Ha. Je hebt trouw gezworen aan het verkeerde Huis, mijn vriend. Je preekt als een lector.’ Opnieuw een trap. ‘Overeind, heks! Loop naar je oordeel of we slepen je!’

Gair krabbelde overeind. In de met stenen geplaveide gang werd hij opnieuw verblind door zonlicht, dat door de hoge vensters priemde. De gerechtsdienaren, één links van hem en één rechts, staken hun handen onder zijn oksels en sleurden hem mee, hem half dragend als hij struikelde. Zwaarden kletsten tegen benen en sporen rinkelden toen meer gerechtsdienaren zich achter hen aansloten.

Eindeloze wazige gangen. Trappen waar hij op struikelde en zijn blote tenen aan stootte. Geen tijd om uit te rusten of op adem te komen – het was lopen of vallen, en hij wás al zo diep gevallen. Uit de gratie van de Godin, niet langer Haar aandacht waardig, ondanks de flarden van gebeden die nog door het vacuüm tuimelden dat de magie in hem had achtergelaten.

‘... wees me een licht en een vertroosting, nu en in het uur van mijn dood...’

‘Kop dicht!’

Een gehandschoende hand kletste tegen Gairs wang en met een ruk aan zijn kettingen werd hij verder gesleurd. Bredere gangen nu, gelambriseerd. Marmeren tegels onder hun voeten in plaats van kale behakte steen, en wandkleden aan de muren. Na een laatste bocht kwamen de gerechtsdienaren tot stilstand. Hoge, donkere deuren, geflankeerd door wazige figuren met lange banieren. Een zacht briesje speelde met de stof. Heilige Eiken glinsterden toen de zon op het met gouddraad geborduurde symbool viel.

Gair herkende het en hij kreeg een loodzwaar gevoel in zijn buik. Deze deuren leidden naar de Raadzaal, waar de Ridders hun besprekingen voerden en hun ceremonies verrichtten. Waar de Orde haar vonnissen uitsprak. Zijn knieën knikten. Kettingen rammelden toen hij zijn handen uitstak om niet op zijn gezicht op de gepolitoerde vloer te vallen. In zijn binnenste klonk een vleugje muziek op en viel weer weg.

Oordeel. Te laat om te hopen dat hij gespaard zou worden; te laat om op iets anders te hopen dan vergiffenis.

O, Godin, zie in barmhartigheid op me neer.

De reusachtige deuren voor hem zwaaiden geruisloos open.

Vanachter de gesloten gordijnen van de nis kon Alderan de hele lengte van de Raadzaal overzien, van de schildwachten in hun overmantel tot de overvloedig bebladerde bronzen eik boven de stoel van de Preceptor. De eik fonkelde in het zonlicht dat door de hoge vensters naar binnen viel. Alderan stond ver genoeg boven de aanwezigen om veilig te zijn, als hij tenminste niets deed om de aandacht op zich te vestigen, maar het bleef riskant. Als ze hem herkenden, zou hij alles voor niets op het spel hebben gezet.

De banken aan weerszijden van de zaal zaten vol kerkvoogden in hun luisterrijke, formele scharlaken ornaat – op volle sterkte, als hij goed telde, allemaal met roze wangen en een goedgevuld achterste, roddelend en knikkend en met hun veren pronkend. Alderans lip krulde minachtend.

Zijn dit de erfgenamen van Endirion? De Eerste Ridder zal zich om-draaien in zijn graf.

Uit een zijdeur kwamen twee klerken, somber als raven in hun zwarte gewaden. Ze namen plaats aan twee bureaus links en rechts

tegen de wand voor de stoel van de Preceptor op de estrade, waar de aanklager zijn papieren op orde bracht en de schrijver pennen en inkt klaarzette om de handelingen van de dag op te tekenen. Even later kwam de Preceptor zelf de zaal binnen.

Ansels hoekige lichaam was nog even kaarsrecht als vroeger, maar zijn weelderige haardos had dezelfde kleur als zijn witte gewaad. De hand die zijn ambtsstaf omklemde, was knobbelig en vervormd door jicht.

Dus eindelijk staat hij tegenover een vijand die hij niet kan verslaan. De held van Samarak, eindelijk geveld door de tijd.

De aartspriester aan Ansels zijde was onveranderd, zij het iets grijzer dan de laatste keer dat Alderan hem had gezien. Hij boog zijn leeuwachtige hoofd om Ansel iets in het oor te fluisteren wat alleen voor hem bestemd was. Danilar fronste zijn wenkbrauwen bij het antwoord, stak zijn enorme handen in zijn mouwen en liep naar zijn plaats in de voorste banken. Ansel rechtte zijn schouders, liep het trapje naar de estrade op en draaide zich om naar de zaal. De kerkvoogden staakten hun gesprekken.

‘Ik verklaar deze Raad voor geopend,’ kondigde hij aan. ‘Laten we beginnen.’

Op Ansels wenk trokken de schildwachten de deuren open. De kerkvoogden leunden als één man naar voren om de beklagde binnen te zien komen. Alderans vuisten balden zich in zijn schoot. Dit waren de hoogste functionarissen van de Orde, uitsluitend ondergeschikt aan de Preceptor, die zelf direct onder de Lector van Dremen viel.

En moest je ze zien! Gapend als boerenkinkels op de jaarmarkt die wachtten tot de kermisbaas zijn geverfde dame of tweekoppig kalf onthult. Ik hoop dat de Godin ziet wat Haar gezalfde uitverkorenen op het punt staan om in Haar naam aan te richten.

Twee gerechtsdienaren sleurden een struikelende gevangene door de open deuren naar binnen. Zijn gezicht ging schuil achter lang, dof haar en een baard van vele dagen, maar niets kon verhullen wat hem was aangedaan. Zijn naakte lichaam was bezaaid met kneuzingen, zijn rug zat vol korstende wonden van de gesel en één voet maakte bij elke stap een bloedspoor op de zwart-witte vloer. Toen de gerechtsdienaren hem aan de mahoniehouten balustrade van de getuigenbank ketenden, viel hij op zijn knieën, te zwak om te staan.

De curie hield en masse de adem in, en sommige hiërarchen drukten demonstratief hun zakdoek tegen hun neus terwijl ze naar hem staarden.

Waren de Suvaeon zo ver van Diamanthelms grondbeginselen afgedwaald dat ze waren teruggekeerd tot de pijnbank en de knoet, die beide eeuwenlang verboden waren geweest? Woede ontrolde zich in Alderans buik als een slang die zich opricht om te bijten. Noemden ze dit gerechtigheid?

Pijn vlamde door Gairs voet toen hij viel. Een gonzend zwart waas kwam voor zijn ogen en de Raadzaal werd een draaikolk van scharlaken en zonlicht waarin hij op het ruitpatroon van de vloer zeeg.

Zijn maag verkrampte. Met grote inspanning slikte hij de misse-lijkheid weg en kneep hij zijn ogen dicht tot de duizeling over was. Hij zag de starende blikken van de hiërarchen, voelde hun afkeer en onthutste fascinatie in zijn nek prikken. Hun zwijgen klonk even luid als een schreeuw.

Afvallige! Ongelovige!

Hij had geen antwoord. Hoe kon hij de waarheid ontkennen? Schuld huiverde over zijn huid.

Sta op, novice. Wat er ook gebeurt, sta rechtop en zie het onder ogen.

Selenas, de zwaardmeester, stak zijn harde bruine hand uit om een jongen overeind te helpen uit het stof van een zonovergoten oefenterrein in een tijd die bijna een eeuw geleden leek. Overeind te helpen om verder te vechten.

Gair opende zijn ogen. Zwart-witte plavuizen onder zich. De reuk van vloerwas en wierook en – genadige Moeder! – zijn eigen ongewassen lijf. Aan de rand van zijn blikveld donker hout, rode gewaden. Laat de curie maar staren. Ze zouden hem niet jankend als een jonge hond op de grond zien liggen.

Langzaam tilde hij zijn polsen met de zware kettingen op, pakte de mahoniehouten balustrade en hees zich overeind.

Alderan besefte nu pas dat hij zijn adem had ingehouden. Ze hadden hem niet gebroken. De jongen wankelde op zijn benen, maar stond met geheven hoofd en beantwoordde de blik van de Preceptor. Blijdschap vlamde op in Alderans buik. Er was nog hoop.

De Preceptor hief zijn met staal beslagen staf en klopte er drie keer

mee op de estrade... het ritme van een hartslag. Overal in de zaal vielen de hiërarchen stil. Stofjes dansten in het zonlicht dat door de hoge vensters viel. De zon was verder naar het westen gezakt, en nu lag de estrade in de schaduw en stond de getuige in de volle gloed.

‘Wie staat voor de Raad?’ Ansels stem was iel geworden door de jaren, maar er klonk nog steeds gezag in door.

‘Een beklagde,’ antwoordde de aanklager, die het aanhoudingsbevel in zijn handen had. Hij keurde de gevangene geen blik waardig.

‘Waarvan wordt hij beschuldigd?’

‘Heer, hij wordt beschuldigd van obscene onttering van het Huis van de Godin, overtreding van Haar geboden en schending van de strengste grondregels van ons geloof.’

‘Op welke wijze?’

‘Hekserij.’

Overal op de overvolle banken klonk het scherpe sissen van ontspappende adem. Iedereen greep naar zijn rozenkrans bij het horen van dat woord. Alderans vuisten balden zich opnieuw, en hij dwong zichzelf zijn handen in zijn schoot te leggen. Hij was niet gekomen om de Raadzaal steen voor steen af te breken. Niet vandaag.

‘Waarom is hij hier?’

‘Om het vonnis van de Raad in ontvangst te nemen.’

Stilte, afgezien van het krassen van de ganzenveer van de schrijver. Toen hield zelfs dat op. Ondanks het gewicht van de vele starende blikken hield de knaap het hoofd hoog en zijn ogen gericht op de plek in de schaduwen waar Ansels gezicht moest zijn. Hij kneep zijn ogen niet dicht, hoewel ze ongetwijfeld traanden van het licht. De zon scheen door zijn verwilderde baard en toonde de harde hoeken van het gezicht eronder. Een typische Leahniet, van de kaarsrechte wenkbrauwen en de lange rechte neus tot de vastberaden hoek van de kaak. Niet het geringste teken dat het hem van streek maakte om voor de Raad te staan uitsluitend in zijn eigen zweet. Of anders vertikte hij het om het te laten merken.

O, ze zullen hun handen vol aan hem hebben.

In de zaal beneden hem werd de stilte dieper. De aanklager schoof geërgerd met zijn papieren en wierp een blik op de Preceptor. Zelfs het stof in de lucht leek even stil te hangen, als vliegen in barnsteen. De hogepriesters op hun banken leunden naar voren.

Ansel stapte in het licht. Zijn witte haar leek een stralenkrans om

zijn hoofd te vormen toen hij de dagvaarding uit de handen van de aanklager nam. De curie kwam met veel gekraak van banken en geruis van gewaden overeind.

‘Je wordt beschuldigd van talloze daden van hekserij, waarvan de bijzonderheden lang en breed door deze vergadering zijn doorgenomen,’ zei Ansel met een blik op het perkament in zijn hand. ‘De Raad heeft het bewijsmateriaal dat hem voorgelegd is gehoord, waaronder de door ouderling Goran overgelegde beëdigde verklaring. Ook de verklaringen van andere getuigen hebben we gehoord, onder ede afgelegd in deze zaal. En de rapporten aangaande je bekentenis.’

Hij keek Gair recht aan. Het strekte de knaap tot eer dat hij niet eens met de ogen knipperde.

‘De Raad heeft uitspraak gedaan. Ben je bereid ons oordeel aan te horen, mijn zoon?’

‘Dat ben ik, heer.’

Alderan schudde zijn hoofd. *De Godin helpe de knaap. Hij kijkt de verdoemenis recht in de ogen!*

De Preceptor wachtte even. Alle ogen in de zaal waren op hem gericht.

‘Aanhoor dan het vonnis van de Raad.’ Ansels woorden waren koud en emotioneel als steen. ‘Wij achten de beklagde op alle punten schuldig. De straf is dood door verbranding.’

Gair omklemde de balustrade en spande zijn knieën. Hij weigerde opnieuw tegen de grond te gaan. Dat nooit! Maar het vonnis raasde nog steeds in zijn oren.

Wees me een licht en een vertroosting, nu en in het uur van mijn dood, o Moeder, als U me nog kunt horen, ik wil niet sterven.

‘Echter.’

Ansel verfrommelde het perkament tussen zijn handen. De aanklager, tegenover hem, knipperde met zijn ogen, en broeder Chroniqueur keek met schaaпachtig openhangende mond op toen de prop papier over zijn bureau stuiterde en op de grond viel.

‘Een verzoek om clementie is in de annalen bijgeschreven, samen met een getuigenis van je goede karakter en gedrag voor deze tijd. Gezien de verplichting van de Raad dit in overweging te nemen wordt je straf omgezet in brandmerking, excommunicatie uit het Eadorische geloof en verbanning uit deze parochie op straffe des doods. Je

hebt tot zonsondergang vandaag om aan dit vonnis te voldoen. Moge de Godin je ziel genadig zijn.'

Ansels staf klopte drie keer op de estrade. Gair keek hem verbluft aan. Gratie? Hoezo? Hij moest het verkeerd verstaan hebben. In zijn oren suisde nog steeds een geluid als het sissen van vuur.

'Dit is absurd!' Ouderling Goran daalde met grote stappen de trap naar de hogere banken links in de zaal af. Zijn vlezig gezicht was paars van woede. 'Dit is ongehoord, Ansel! Ik sta erop de identiteit van degene die dit verzoek heeft ingediend te vernemen.'

'Dat mag ik niet zeggen, Goran. Dat weet je. Het is ingediend als een verzegeld appèl en moet als zodanig anoniem blijven. Het consistoriaal recht is eenduidig op dit punt.'

'Op hekserij staat de dood,' hield Goran aan. 'Van omzetting of beroep kan geen sprake zijn. Het Boek van Eador zegt: "Gedoogt niet het leven van een heks en vliedt alle werken des kwaads opdat ze uw ziel niet in gevaar brengen." Dit is geen gerechtigheid. Dit is een belediging aan het adres van de Godin Zelf!'

'Rustig, Goran.' Ansel hief zijn hand toen een boos gemompel van instemming van de banken opsteeg. 'Jullie allemaal. Dit is allemaal al uitgebreid aan de orde geweest en het heeft geen zin om alles nog eens door te nemen. Deze Raad is gesloten.'

'Ik moet protest aantekenen, Preceptor! Dit schepsel heeft zijn gezicht afgewend van de ene ware Godin. Hij heeft de heiligheid van de Orde van Suvaeon besmeurd en Godin weet wat voor verdorvenheid en ontarding onder ons gebracht. Hij heeft daden van hekserij gepleegd, h  r, op gewijde grond! Hij moet gestraft worden!'

De zon was te heet op Gairs gezicht. Zijn hoofd tolde en hij moest zich aan de houten balustrade vasthouden om op de been te blijven. Aan de andere kant van de zaal boog Danilar zich naar voren op zijn stoel.

'Vind je niet dat de jongen al genoeg gestraft wordt, Goran?' vroeg de aartspriester kalm. 'Eenmaal getooid met het heksenteken zal hij nooit meer welkom zijn in een bedehuis, nooit kunnen trouwen, nooit zijn kinderen kunnen laten zegenen en in het geloof laten opnemen. Het zal hem vergezellen tot het graf, samen met de haat en de achterdocht van zijn burens. Is dat niet genoeg?'

'De straf op hekserij is de dood.' Goran stompte met een mollige vuist tegen zijn hand om zijn woorden kracht bij te zetten. 'We mo-

gen niet zwak zijn omdat de beklaagde uit onze eigen rijen komt. Wie Corlainns zonde begaat moet Corlainns straf ondergaan. Op de brandstapel met hem!

Boze stemmen betuigden Goran steun. Handen gebaarden en gezichten vertrokken van afkeer. Hatelijke woorden sneden door Gairs oren, maar hij bleef naar de Preceptor kijken, wiens tussenkomst het enige was wat hem van de brandstapel redde.

Laat me alstublieft niet sterven.

Ansels bezwerend geheven hand werd genegeerd. Het tumult nam toe toen de hiërarchen op de banken tegen de zijwanden van de zaal eveneens hun stemmen lieten horen. Fronsend liet Ansel zijn staf zo hard op de estrade neerkomen dat hij klonk als een kerkklok.

‘Het vonnis is geveld.’ blafte hij. ‘De taak van de Raad is een uitspraak doen en mijn taak is het vonnis vellen. Dat is gebeurd. En nu is het genóég!’

Het geroep van de curie nam af tot een wraakzuchtig gemompel dat wegstierf tot een hoogst afkeurende stilte. Goran bleef woedend voor de laagste trede staan.

‘Godin in hemelse glorie.’ Ansel zette zijn staf tussen zijn voeten. ‘Jullie zijn discipelen van Endirion, mijn broeders, geen meute weerspannige schooljongens. Ga met de Godin. De Raad is gesloten.’

Toen er opnieuw zacht werd gemopperd, boog de Preceptor zich naar voren in het zonlicht. De mondhoeken in het gegroefde gezicht gingen omlaag en zijn blauwe ogen fonkelden.

‘Genoeg, zeg ik!’

‘Het laatste woord is hier nog niet over gesproken, Ansel.’ Goran wees met een trillende vinger naar Gair. ‘Je zult hier meer van horen.’

Daarna liep hij met grote passen en omringd door zijn volgelingen naar de dubbele deur. Ruisend en schuifelend kwam de rest van de hiërarchen van hun banken en volgde hem. Gair liet zich slap tegen de balustrade vallen. Het was voorbij en hij leefde nog. Hij snapte zelf niet hoe. Maar hij kon maar heel even van het idee genieten, want de gerechtsdienaars maakten zijn ketting los en leidden hem weg over de marmeren vloer. Hij keek over zijn schouder, maar Ansel had zich al omgedraaid.

In de vestibule duwde zijn escorte hem door een zijdeur een hellende, raamloze gang in. Hij kwam uit op een rond, op een schoorsteen lijkend binnenplaatsje, geplaveid met gebarsten en zwartgebla-

kerde stenen rondom het diepe gat voor de brandstapel.

Het Verradershof, waar Corlainn de ketter ten tijde van de Stichtingoorlogen voor zijn zonden had geboet. Waar de burgers van Dremen te hoop gelopen zouden zijn om opnieuw een heks te zien branden. De tribunes waren leeg en keken alleen maar neer op een gehavend houten blok waaraan leren riemen waren vastgenageld. Ernaast stond een komfoor, verzorgd door een gedrongen man met ontbloot bovenlichaam en het leren voorschoot van een hoefsmid. De lucht boven het komfoor trilde van de hitte. Het diep in de kolen geduwde ijzer was kersrood tot halverwege het handvat. Wanhoop scheurde door Gairs buik toen hij in het zonlicht werd geduwd.

Op enige afstand van de hoefsmid stond een slanke, kaarsrechte figuur in de maliënkolder en de overmantel van een gerechtsdienaar. Het symbool van de pantserhandschoen op zijn borst was met gouddraad omstikt en op zijn bovenarm droeg hij de gouden provoostkoorden.

De gerechtsdienaren sprongen in de houding en salueerden. Brendon beantwoordde hun groet met een knikje. Donkere, halfgeloken ogen namen Gair zonder enige emotie op.

‘Alstublieft, heer...’ Doe dit niet.

De groeven tussen de haakneus en de mond werden iets dieper.

‘Is de gevangene sterk genoeg om de straf te ondergaan?’ vroeg Brendon.

De hoefsmid pakte Gairs hoofd tussen eeltige handen en trok met zijn duimen zijn oogleden omhoog. Gair rukte zijn hoofd weg toen het zonlicht zijn ogen zengde. Toen kneep de hoefsmid zo hard in de huid van zijn bovenarm dat het pijn deed.

‘Ik heb beter gezien,’ gromde de man. ‘Maar hij heeft de wil.’

‘Begin dan.’

Gairs escorte sleepte hem naar het blok. Een trap in zijn knieholten dwong hem op zijn knieën en de boei aan zijn linkerpol werd losgemaakt. Wanhopig haalde hij uit met de bungelende ketting. Hij miste zijn doel. Het handvat van de knuppel van een gerechtsdienaar smakte tegen zijn slaap.

‘Stil, hellewicht,’ grauwde de gerechtsdienaar. ‘Onderga je straf zo niet als een Ridder, dan toch als een man!’

De middagzon was te fel, zijn schaduwen zwart en scherp als dolken die in Gairs hoofd priemden. Hij kon niet goed zien, ontbeerde